

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 35 (1688). 13 Листопада 1987 року.

Ціна 2 коп.

Сьогодні
в наших
руках
доля
великої
справи
революції,
великої
ленінської
справи.

(Із доповіді М. С. Горбачова у Кремлівському Палаці з'їздів).

Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

ЖОВТЕНЬ У НАШИХ СЕРЦЯХ

Урочисте засідання в університеті

5 листопада Актівий зал на Пролетарському бульварі, заповнили ветерани партії, громадянської і Великої Вітчизняної воєни, ветерани праці й університету, викладачі і вчені, студенти і службовці. Урочистий вечір, присвячений 70-річчю Великого Жовтня, коротким вступним словом відкрив секретар парткому І. І. Кондратюк.

З вітанням до учасників зборів звернувся учасник урочистого засідання в Кремлівському Палаці з'їздів, що відбулося 2 листопада в Москві, завідувач кафедри історії КПРС Герой Радянського Союзу Н. М. Якупов, ветеран партії й університету кандидат історичних наук С. В. Гороховська, студентка V курсу філологічного факультету Ірина Новик, студент V курсу історичного факультету Едельберто Лейва Лахара (Куба).

Ректор університету професор І. П. Зелінський вручив великій групі викладачів, учених і робітників університету

Почесні грамоти й медалі «Ветеран праці».

Голова профкому працівників ОДУ Л. Х. Калуст'ян оголосив рішення парткому, ректорату й профкому про занесення на Дошку пошани університету викладачів, учених, робітників і службовців університету, які найбільш відзначилися у праці й науковій роботі.

Проректор університету професор В. М. Тоцький зачитав святковий наказ ректорату про заохочення працівників і студентів.

В урочистій обстановці було вручено перехідні Червоні прапори і вимпели керівникам колективів, які зайняли перші місця в соціалістичному змаганні на честь 70-річчя Великого Жовтня.

З доповіддю про 70-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції виступив проректор університету професор Л. О. Ануфрієв.

Доповідь публікуємо в скороченому варіанті.

Дорогі товариші! Дорогі друзі!

Вся історія людського суспільства пройнята надією простої людини на щастя і кращу долю, вірою в справедливість і правду, любов'ю до ближнього.

Але тільки XIX століття породило в людства великі й реальні надії. Видатні люди нашої Землі Карл Маркс і Фрідріх Енгельс замість утопічних мрій створили вчення про комуністичне суспільство, девізом і принципом якого були полум'яні, близькі, зрозумілі й закличні слова: «Від кожного — за здібностями — кожному за потребами».

XX століття стало століттям здійснення цих споконвічних надій. І найвидатнішою подією XX століття, що провістиво початок нової ери, стала Велика Жовтнева соціалістична революція, 70-річчя якої ми урочисто відзначаємо.

Ніколи ще світ не знав нічого такого, бо існував у своїй передісторії. І лише Росія розгорнула першу сторінку його справжньої історії, сенс і зміст якої геніально передбачив Карл Маркс. Тому Великий Жовтень є предметом найвищої національної гордості радянських людей, нашою зоряною годиною.

Якщо буржуазні революції XVII—XVIII століть визначили початок капіталістичного етапу розвитку суспільства, то Жовтнева революція започаткувала процес переходу людства до соціалізму. Саме це й визначило місце нашої революції в історії і дало їй право називатись Великою.

І тут історія повторилась. Не буквально, певна річ (буквальних повторень минулого не буває), але принаймні в одному відношенні — сили старого капіталістичного ладу зустріли Жовтень з таким же шаленим опором, з яким феодалі накинупились на Велику французьку революцію.

Сили капіталізму проголосили Жовтень «помилкою історії», а новонароджений соціалістичний лад — «незаконною дитиною», яку треба, за висловом У. Черчіля, «знищити в колісці».

Справа, як відомо, не обмежилася словесними прокляттями. В хід пішли вогонь і меч.

Імперіалізм, не задушивши нашу революцію в колісці, зробив у 1941 році ще одну спробу розгромити Країну Рад. Розгорнулася небувала за своїми масштабами битва між ударними силами імперіалізму і першою соціалістичною державою. Чотири роки тривав незабутній народний подвиг. Через найважчі випробування, яких ще не судилось нікому, крізь вогонь і кров найзапекліших боїв прийшов радянський народ до своєї великої Перемоги.

Війна завдала народові горя, від якого й досі ниють серця мільйонів матерів, вдів і сиріт. Не може бути видовища тяжчого аніж руїни плодів людської праці. Не може бути пахоців гіркіших, аніж дим попелищ.

Важкою була гіркота втрат. Але подвиг загиблих надихає живих. Народ-герой, який вкрив себе невмирущою бойовою славою, знову показав свої чудові яко-

сті — стійкість, самовідданість, працьовитість.

У ході соціалістичного будівництва наша країна перетворилася на могутню індустріальну державу з потужним економічним і науково-технічним потенціалом.

Товариші! Протягом тисячоліть кращі уми людства шукали форм, які б дали народам змогу без великих мук, без взаємної ворожнечі жити в дружбі і братерстві. І не знаходили розв'язання цієї проблеми. Всі багатонаціональні держави, імперії, об'єднання, які існували досі, — розпалилися за найменших серйозних випробувань. Згадаймо імперію Олександра Македонського, Римську імперію, Австро-Угорську імперію. Буквально перед нашими очима агонізувала Британська колоніальна імперія. Тому сьогодні, з висоти 70-річчя нашої багатонаціональної держави, ще раз дивуєшся прозорливому генію Леніна. Поклавши в основу створення багатонаціональної держави ідеї рівності, товариськості, взаємодопомоги і братерства, він відгадав загадку сфінкса, над якою сушать голови в багатьох районах земної кулі. За роки Радянської влади на ділі утвердилася рівність народів, їх братнє співробітництво. Склався єдиний радянський народ.

З перших днів Жовтня в країні почалася культурна революція. Ми не випадково називаємо революцією процес, покликаний зробити культуру надбанням мас. Завдання полягало не лише в тому, щоб навчити людей утвердити нову соціалістич-

Ректор університету професор І. П. Зелінський вручає перехідний вимпел і Почесну грамоту завідувачу кафедрою наукового комунізму професору Д. С. Шелесту.
Фото Ю. КОРОЛЬКОВА.

В авангарді перебудови

Ректорат, партійний, профспілковий і комсомольський комітети Одеського державного університету імені І. І. Мечникова прийняли постанову «Про результати соціалістичного змагання серед факультетів, загальноуніверситетських кафедр і наукових підрозділів на честь 70-х роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції».

У постанові відзначено, що колектив ОДУ, втілюючи в життя рішення XXVII з'їзду КПРС і Пленумів Центрального Комітету, а також реалізуючи соціалістичні зобов'язання на честь 70-річчя Великого Жовтня, добився певних успіхів на шляху перебудови вищої школи. Вималювались позитивні зрушення в галузі науково-методичної, науково-дослідної і політико-виховної роботи.

За підсумками соціалістичного змагання серед природничо-наукових факультетів перше місце присуджене КОЛЕКТИВУ ФІЗИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (декан — Г. Г. Чемереско, секретар партбюро — І. М. Ткаченко, голова профбюро — О. В. Флорко). Колективу присвоєно звання «Переможець соціалістичного змагання» з врученням перехідного Червоного прапора і Почесної грамоти.

Серед гуманітарних факультетів перше місце посів КОЛЕКТИВ ФАКУЛЬТЕТУ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ (декан — Л. М. Голубенко, секретар партбюро — М. З. Яцій, голова профбюро — В. В. Чоботар). Колективу присвоєно звання переможець соціалістичного змагання з врученням перехідного Червоного прапора і Почесної грамоти.

Серед загальноуніверситетських кафедр перше місце присуджено КОЛЕКТИВУ КАФЕДРИ НАУКОВОГО КОМУНІЗМУ (завідуючий кафедрою Д. С. Шелест, секретар партбюро — М. М. Чистякова, профгрупорг — Н. С. Степанова); друге місце — КОЛЕКТИВУ КАФЕДРИ ІСТОРІЇ КПРС (завідуючий —

(Закінчення на 2-ій стор.).

(Закінчення на 2-ій стор.).

БУРЧАК Іван Якович,
старший лаборант НДЛ-4.

Глибокої ночі ешелон спинився в лісі поблизу Подольська. Десь там, у долині, за темним лісовим масивом, точилось бій. Долина глуха вибухи і, здавалось, дивить земля під ногами. А ні вогника, тільки темні зірочки освілювальних ракет перетинають нічне небо. Лише з якихось майже непомітних ознак вгадується широка колія Варшавського шосе. Воно стрімко летить до столиці, до Москви.

Тут, на Варшавському шосе, готувала рубежі оборони 93-я Східно-Сибірська стрілецька дивізія, колишнє з'єднання 7171 — учасник боїв на Халхін-Голі. Вони копали траншеї, будували бліндажі, закопувались у землю за всіма правилами військової науки, а попереду... Та віддалена канонада, жорстока музика затихаючого бою була рекевієм над братською могилою подольських курсантів. Вони загинули всі до одного, забезпечивши створення за своїми плечима на-

Варшавське шосе

дійного вузла оборони. Відступати було нікуди, позаду була Москва...

— Перший бій, — веде свою оповідь далі Іван Якович Бурчак, — ми прийняли в лісі, за 15 кілометрів на схід від Подольська. Тут, окрім усього іншого, добре «працювала» авіація. Я був командиром роти механізованого зв'язку. Протягом трьох діб підряд довелось забезпечувати зв'язок між полками: і з допомогою проводів, і рухомий. Скільки часу людина може обійтись без сну? На фронті, здається, всі рекорди побито. А без зв'язку ніяк не можна бу-

ло. До грудня тримались. До Москви німця не пустили. Не могли, не мали такого права. Мабуть, непогано справлявся зі своїми обов'язками старший лейтенант Бурчак, коли невдовзі після початку наступу під Москвою був призначений начальником зв'язку дивізії. Брав участь у визволенні Подольська, Брянська, Бежецька, згодом — Городка, Вітебська та інших білоруських міст. «В бій хочу йти комуністом», — так написав він у заяві про прийом до партії суворою зими 41-го. І прийняли його до лав комуністів у бойовій обстановці, на передовій, просто — на спостережному пункті, куди прийшов комісар штабу дивізії.

— Для нас війна стала головною подією в житті. І в цьому я бачу ще одне страшне її обличчя. Так не повинно бути, це протиприродно: бачити все крізь цю жахливу призму. Нам так судилося. Ми поєднані невидимими зв'язками з тими подольськими курсантами, які прикривали нас. І цей зв'язок не повинен на нас урватися.

І те, що сьогодні в нас у країні діється, вселяє надію, що зв'язок цей не перерветься ніколи. Без перебудови не було б руху по тому шляху, що його ми будували, яким ішли самі, який захищали під Москвою. Я хочу, щоб наше продовження, наші діти, знали про це.

Ю. ВІНОГРАДОВ.

твоя майбутня професія

ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА: НОВА КОНЦЕПЦІЯ

Мінвуз, Міністерство освіти, Держпрофосвіт СРСР і Академія педагогічних наук СРСР 13—16 жовтня цього року провели Всесоюзну науково-методичну нараду «Підвищення якості підготовки викладачів у державних університетах у світлі реформи загальноосвітньої і професійної школи та основних напрямків перебудови вищої і середньої спеціальної освіти в країні».

Підвищення якості підготовки викладачів повинне спиратися на переваги фундаментальної і професійної університетської освіти і забезпечувати не тільки озброєння студентів методологією та навичками досліджень, а й формування їх широкого загальнонаукового й загальнокультурного кругозору.

Підготовка викладачів широкого профілю для середніх учбових закладів диктує потребу розробки нових навчальних планів, в основу яких має бути покладена концепція цілісного, системного, фундаментального опанування тієї чи іншої дисципліни. Разом з тим навчальні плани повинні орієнтуватись на озброєння студентів психолого-педагогічними знаннями, вміннями й навичками, потрібними для навчально-виховної роботи в школах. З огляду на специфічні умови малокомплексних сільських шкіл деяких регіонів країни передбачено введення в робочі плани факультативних курсів, вивчення яких дасть змогу випускникові викладати суміжні дисципліни.

Накреслюється зближення навчальних планів університетів з планами педагогічних інститутів.

Для підвищення якості підготовки викладачів університетів рекомендовано переорієнтувати їх науково-методичну діяльність. Дослідження в га-

лузі окремих методик, з психолого-педагогічних проблем повинні не лише всіякою захоплюватись, але й оцінюватись нарівні з дослідженнями в інших наукових напрямках.

Наш університет на нараді був представлений доповіддю: «Комп'ютеризація навчання в педагогічній підготовці вчителя в університеті» (Р. А. Кузьмін, Н. С. Божченко, В. С. Букіна та автор цих рядків), — яка дістала визнання. «Вчитель повинен знати методику застосування комп'ютерів у викладанні свого предмета», — підкреслив начальник управління учбових закладів Міністерства освіти СРСР професор В. К. Розов.

Нарада схвалила досвід Мордовського університету щодо розробки програми «Вчитель». Рекомендовано мати такі програми й іншим університетам. Запропоновано також всім викладачам університетів надсилати на адреси Мінвузу, Міністерства освіти та АПН СРСР свої пропозиції щодо вироблення концепції педагогічної освіти в країні.

Матеріали наради є на кафедрі педагогіки, і всі викладачі можуть з ними докладно ознайомитися.

К. НОРКІН,
доцент кафедри педагогіки,
учасник Всесоюзної
науково-методичної наради.

НАС ВІТАЮТЬ

З нагоди 70-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції на ім'я ректора, секретаря парткому і голови профкому університету надійшло багато вітань і найщиріших побажань колективу щастя, доброго здоров'я, нових творчих успіхів.

Вітальні листи й телеграми, зокрема, надіслали віце-консул Генерального консульства Республіки Куби в Одесі Рауль Алпісар Фернандес, консул Генерального консульства УНР у Києві доктор Сабо Янош, Генеральний консул Народної Республіки Болгарії в Одесі І. Георгієв, міністр вищої і середньої спеціальної освіти УРСР В. Д. Пархоменко, голова Південного наукового центру АН УРСР С. А. Андронаті, Академія наук Молдавської РСР, Вільнюський університет імені В. Капсукаса, Івановський держуніверситет, Гомельський держуніверситет, Львівський ордену Леніна держуніверситет імені Івана Франка, Тартуський університет і багато інших вузів Одеси та міст країни, міністерства, організації, ветерани партії, Великої Вітчизняної війни і праці.

Добра традиція

У воинов-интернационалистов госуниверситета установилась добрая традиция — навещать ребят, проходивших службу в ДРА и находящихся на излечении в Одессе.

Кому, как не нам, поддерживать наших ребят морально, чтобы они поверили в свои силы.

Приходим в госпиталь, приносим свежие новости и впечатления гражданской жизни, угощаем ребят фруктами, дарим цветы.

В канун праздника Октября мы пришли в госпиталь не одни. С нами была университетская группа «Синий альбом», которую воины встретили с большой радостью. С подкупающей искренностью исполняли студенты свои песни-раздумья.

А в заключение выступили ребята из клуба интернационалистов. Свой малень-

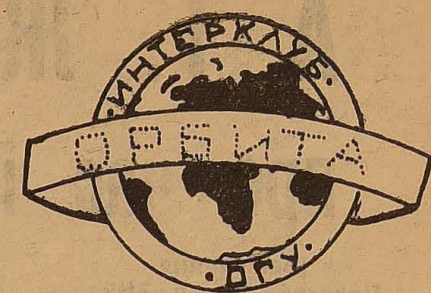
«ЗНК» информирует своих читателей, что средства на сооружение в Одессе памятника воинам-интернационалистам можно вносить на счет 1700419 в Живтневом отделении Госбанка с пометкой «Клуб воинов-интернационалистов».

Песни о революции

«Вновь для себя Октябрь мы открываем» — под таким девизом в актовом зале на Пролетарском бульваре состоялся интернациональный вечер, в котором приняли участие советские и иностранные студенты.

О влиянии Октябрьской революции на развитие международного рабочего движения и судьбы народов всех континентов говорили студенты Кореи, Вьетнама, Венгрии, Чехословакии, Кубы, Никарагуа, Афганистана, Франции и других стран.

Звучали песни времен гражданской войны в нашей стране — их на большом эмоци-

ональном накале исполнили кубинские студенты, — песни о крейсере «Аврора», о комсомольцах-добровольцах. Никого не оставили равнодушными стихи М. Дудина, Расула Гамзатова.

На этой высокой ноте и закончился вечер, оставив в душах его участников ярчайшие воспоминания дружбы.

О. ИВАЩЕНКО,
студент III курса
юрфака.

Но самым главным словом вечера было слово «МИР». Оно звучало во всех выступлениях, песнях и стихах и вылилось в «Гимн демократической молодежи».

Л. МОСИЕНКО,
преподаватель
кафедры РКИ.

Заседание клуба «Экономист»

«В перестройку мало только верить — в ней необходимо участвовать!». К такому выводу пришли участники дискуссии, организованной в 1-ом общежитии кафедрой политической экономии в канун 70-летия Великого Октября. Перед студентами выступили профессор А. Г. Лобунец и ведущие преподаватели кафедры.

В откровенной беседе были затронуты узловые моменты развития экономики нашей страны. Студенты не выглядели пассивными слушателями, а активно отстаивали собствен-

ное мнение, задавали вопросы. Свой взгляд на перестройку высказали и иностранные студенты, они поделились опытом преобразования в своих странах.

Конечно, за одну встречу невозможно решить все проблемы, но по единодушному мнению участников, подобные встречи должны стать традиционными.

И. БАЛЕХА,
студентка IV курса
физического
факультета.

ПО ПУТИ НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИМИРЕНИЯ

Недавно в Кабуле состоялась общепартийная конференция НДПА. Среди 677 делегатов — посланцев партийных организаций всех провинций страны были рабочие, крестьяне, военнослужащие, студенты, деятели науки и культуры. С докладом «О задачах партии по ускорению процесса национального примирения и некоторых изменениях в программе действий НДПА» выступил Генеральный секретарь ЦК НДПА Наджибулла. Программа действий НДПА, — сказал товарищ Наджибулла, — определяет Апрельскую революцию как национально-демократическую, которая обеспечивает национальный прогресс путем широких преобразований демократического характера.

Главное достижение пятилетия, минувшего после предыдущей общенациональной конференции НДПА, — продолжал тов. Наджибулла, — это поступательное развитие Апре-

льской революции, закрепление ее завоеваний, деятельность нашей партии как ведущей и влиятельной силы. Желание быстрее покончить с братоубийственной войной привело нас к политике национального примирения. Народ становится ее действующим лицом.

Далее Генеральный секретарь остановился на вопросах военного строительства, укрепления Вооруженных сил страны. Особенно следует сказать о поистине неоценимой помощи, которую афганскому народу оказывают воины-интернационалисты из СССР. Советскому народу наше отечество будет вечно благодарно за то, что он помогал и помогает защищать и строить новый Афганистан. Генеральный секретарь ЦК НДПА поставил вопрос о необходимости созыва очередного 2-го съезда НДПА.

Джан МОХАММАД,
студент III курса
истфака (ДРА).

